

Vis dažniau viešo naudojimo vietose yra aptinkama narkotinių medžiagų pėdsakų. Todėl turime visi būti budrūs ir laiku padėti vaikams, kurie bando vartoti, propaguoti narkotines medžiagas.

Kaip atpažinti, ar vaikas vartoja narkotikus?

Labai svarbu, kad tėvai, mokytojai ir kiti specialistai, dirbantys su vaikais, mokėtų atpažinti ankstyvuosius ir išorinius psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo požymius bei elgesio pasikeitimus, nes psichiką veikiančių medžiagų vartojimo požymiai gali būti ir kitų brendimo periodo psichologinių problemų išraiška. Negalima pateikti „tipiško vartotojo portreto“, nes... tokio paprasčiausiai nėra. Dažnai mokytojai turi išankstinį nusistatymą, kad į narkotikus įklimpsta tik blogai besimokantys, iš asocialių šeimų kilę moksleiviai. Tai netiesa: nemaža tikimybė, kad vartoti pradės ir geri „gerų tėvų“ vaikai – tokie, kurie atrodo „neįtartini“.

Pagrindiniai įspėjamieji narkotinių medžiagų vartojimo ženklai:

- Abejingumas mokslams, pomėgiams, seniems draugams
- Apetito praradimas ir liesėjimas
- Bėgimas iš pamokų
- Dideli ir staigūs pokyčiai (nuotaikų, elgesio, pažangumo ir pan.)
- Melas ir vagystės
- Milteliai, kapsulės, tabletės ir pan.
- Nauji, dažnai vyresni draugai
- Neįprasti kvapai, dėmės ar žymės ant kūno, rūbų
- Nesirūpinimas savo išvaizda
- Nepastovi nuotaika
- Nesugebėjimas susikaupti
- Nuolatinis nuovargis
- Pinigų švaistymas arba skolinimasis
- Žmonių šalinimasis, uždarumas

Būtina atkreipti dėmesį į tai, kad šie įspėjamieji ženklai gali būti susiję ne vien su narkotikų vartojimu. Jie gali liudyti apie tai, kad moksleivis turi kitų problemų – linksta į nusikalstamą elgesį, serga depresija, galvoja apie savižudybę ir pan. Gana ilgai galima apskritai nepastebėti jokių aukščiau išvardytų požymių. Yra tikimybė, kad mokytojus apie narkotikų vartojimo faktą gali informuoti tokio moksleivio bendraamžiai, tačiau jie paprastai nenori išduoti draugo paslapties ir praneša tik tam suaugusiam žmogui, kuriuo iš tikrųjų pasitiki.